

42. SMOTRA FOLKLORNOG AMATERIZMA GRADA ZAGREBA

Samostalni koncert

DFA "Sesvetska Sela"

01.06.2019. – Dvorana "Preporod", Dugo Selo, 18:00 sati

IZVJEŠĆE ČLANA STRUČNOG POVJERENSTVA (NARODNE NOŠNJE)

UVOD

Program koncerta sastojao se od 11 točaka, a izvelo ga je 45 plesačica i plesača (podijeljenih u tri skupine) te 11 sviračica i svirača (podijeljenih u dvije skupine). Imajući u vidu opseg i tijek programa, broj izvođačica i izvođača te vrijeme dostupno za presvlačenje između točaka, može se reći da je *odjevna komponenta* na ovom koncertu ostavila vrlo dobar utisak.

Stručna komisija je bila smještena u zadnji (najviši) red sjedala u gledalištu tako da je imala odličan pregled pozornice i *općenite/cjelokupne slike*.

ODABIR NARODNIH NOŠNJI

Ansambli je program izveo u čistim i urednim nošnjama, a ruho je za svaku točku odabrano i pripremljeno sukladno dobi i uzrastu izvođačkog sastava.

Glazbeni sastavi su bili odjeveni u nošnje koje su očito odabrane s namjerom da djeluju što "neutralnije", ali i da se vizualno uklapaju u većinu koreografija. Dobar primjer za to je *svirač-solist* na *dudama* kojeg smo mogli vidjeti i čuti u dvije koreografije. U točki *Procvale su ruže mjesečarke* bio je u izravnom "kontaktnu" sa sviračicama na *priručnim dječjim instrumentima* i "plesачkom ekipom", dok u točki *Bilarice bilo beru* to nije bio slučaj (svirao je stojeći *sa strane*) pa je sukladno tome bio i odjeven u "kombinaciju" koja, recimo to tako, ipak ima malo više *podravske* nego *bilogorske* "štih".

OPĆA SCENSKA UREDNOST

Korišteni odjevni predmeti bili su čisti i svojom su veličinom uglavnom odgovarali tjelesnoj građi plesačica i plesača, no bilo je teško ne primijetiti manji broj košuljica neadekvatne duljine (kod najmlađe grupe) te nekoliko vidljivo prekratkih suknji i pregača u točki *Srećali smo ježa*.

Osobni nakit i predmeti koje nije moguće smjestiti u kontekst *folklorne izvedbe* (suvremene naušnice, razne vrste *piercinga*, ručni satovi i sl.) nisu bili vidljivi na sceni.

PRAVILNO ODIJEVANJE, NOŠENJE I PRIPREMA ZA SCENSKO KORIŠTENJE

Općenito, nošnje su bile pažljivo pripremljene za scensku izvedbu te ispravno odjevene i nošene. U nekim su se točkama mogli primijetiti međusobno nepravilni donji rubovi suknji i pregača, ali to se može "pripisati" nedostatku iskustva i žurbi prilikom presvlačenja.

UREĐENJE KOSE I OGLAVLJA

Plesači i svirači su bili uredno ošišani, ali bilo je i nekoliko frizura koje bi mogle "prerasti" u vidljivo suvremene. Ako do toga dođe, preporučljivo je "sakriti" ih prikladnim pokrivalom za glavu.

Ženska oglavlja bila su korektno i prikladno uređena za svaku točku. Zanimljivo, u koreografiji *Bilarice bilo beru* mogli smo vidjeti i nekoliko primjeraka "košarice", frizure koja se nekada nosila u središnjoj Hrvatskoj i koja se relativno brzo može "transformirati" u tradicijsku frizuru koju obično susrećemo u *jadranskom kulturnom arealu*. Zasigurno nije slučajnost da su "košarice" nosile upravo plesačice koje su izvodile i točku *Ražanačko kolo*.

PRIKLADNOST OBUĆE

Tijekom koncerta, plesačice i plesači iz "najstarije" grupe bili su obučeni u prikladnu tradicijsku obuću, no poželjno je da prilikom budućih izvedbi koreografije *Bilarice bilo beru* svi plesači/ce nose opanke koji su se uvriježili kao jedni od "tipičnih" za *bilogorsko podneblje*.

Djeca iz "srednje" skupine nosila su raznoliku obuću. U budućnosti bi svakako trebalo izbjegavati nošenje šlapica sa vidljivo suvremenim obilježjima (npr. bijeli potplati) i nastojati, u skladu s mogućnostima, ujednačiti obuću koju djeca nose na nastupima.

Najmlađi izvođači/ce nastupili su bosu, što je vrlo pohvalno jer tako djeca na pozornici djeluju autentičnije.

USKLAĐENOST DONJIH RUBOVA SUKNJI/PREGAČA/KOŠULJA

U praktički svim izvedenim točkama bilo je vidljivo da su donji rubovi suknji i pregača te (u nešto manjoj mjeri) donji rubovi muških košulja bili vrlo dobro međusobno poravnati. Isto vrijedi i za košuljice kod "mlađe" dječje grupe, iako su neke od njih bile mrvicu prekratke ili preduge.

RAZNOLIKOST

U većini koreografija mogla su se vidjeti "klasična" *kostimografska rješenja*, tj. "uniformiranost" plesačica i/ili plesača (npr. *Ražanačko kolo*, *Tri guske bijele*, itd.), a najraznovrsnije ruho bilo je prezentirano u točkama u kojima je izvođački sastav bio "kombiniran" (primjerice, u koreografijama *Procvale su ruže mjesečarke* i *Srećali smo ježa*).

ZAKLJUČAK

Na temelju viđenog, možemo reći da *voditeljsko-garderobijerska ekipa* ovog Ansambla, kolokvijalno rečeno, "zna što radi" kada je u pitanju odijevanje za nastup i da su se propusti viđeni na ovom koncertu dogodili zbog objektivnih razloga (nedostupnost pojedinih nošnji ili njihovih dijelova, neiskustvo mladih plesačica i plesača kombinirano sa vremenom dostupnim za presvlačenje i sl.).

Razumljivo, *cjelokupna "kostimografska slika"* je u nekim točkama izgledala puno bolje nego u drugima pa su tako, u *odjevnom smislu*, najbolji dojam ostavile točke *Procvale su ruže mjesečarke* i *Regiment po cesti gre*. Vrlo dobar dojam ostavile su točke *Bilarice bilo beru*, *Ražanačko kolo*, *Tamburaški intermezzo* i *Tri guske bijele*, a najviše prostora za poboljšanje ostavile su točke *Kolo, kolo, bit će pir*, *Pasel sem, pasel*, *Tko je moje guske krao*, *Hajd' pogodi tko je to* i *Srečali smo ježa*. No, svakako treba napomenuti da je razlika u dojmu između "najbolje odjevene" i "najmanje dobro odjevene" točke na programu, zapravo, vrlo mala.

Zaključno, ukupni "rezultat" (što se odijevanja tiče) nije besprijekoran, ali svi uključeni u realizaciju ovog koncerta mogu biti zadovoljni *obavljenim poslom*. Ovaj je Ansambl unatrag nekoliko godina marljivim radom znatno napredovao i dosegao vrlo visoku razinu *"kostimografske" kvalitete*, no treba imati na umu da je do "vrha" teško doći, ali još je teže na njemu i o(p)stati. Izvođački sastav ovog Ansambla i tim koji ga vodi dokazali su da za to imaju dovoljno potencijala i da, unatoč objektivnim poteškoćama, ne dozvoljavaju da njihovo *odijevanje na folklornoj sceni* kvalitativno "padne" ispod određene razine.

Goran Škrlec, dipl. etnolog i antropolog